

87 %
av eleverna
tar examen

Skolledarrapport Transportprogrammet 2024/2025

Trender och statistisk inom
landets transportutbildningar

SNABBFAKTA

76 %

Så stor andel av eleverna gick ut årskurs 3, 2024 med YKB och CE-körkort. 90 % gick ut med YKB och C-körkort.

33 %

Andelen kvinnliga elever som går transportinriktningen i årskurs 2, vilket motsvarar 729 elever. Antalet manliga elever är 1 481.

1 664

Antalet elever som fick jobb som lastbilschaufför direkt efter examen. Det motsvarar 85 % av alla elever i årskurs 3, 2024.

Branschdialog avgörande för att säkra utbildningens kvalitet

Transportprogrammet är en populär utbildning, där åtta av tio elever börjar jobba i yrket direkt efter examen. Men det finns utrymme för förbättringar.

En attraktiv bransch och en attraktiv utbildning är förutsättningar för transportbranschens kompetensförsörjning. Därför är det glädjande att årets skolledarrapport visar på att eleverna får en relevant utbildning och även i hög grad börjar arbeta som lastbilschaufför efter examen.

Men det finns utrymme för förbättringar. För att ytterligare utveckla kvaliteten på Fordon- och transportprogrammet inriktning transport samt för att säkerställa anställningsbarheten hos eleverna, efterfrågar vi på TYA en fördjupad dialog mellan bransch, utbildare och beslutsfattare. Det är också viktigt att de förändringar som nu sker inom utbildningen

på uppdrag av Skolverket, säkerställs i samtal med branschen. Dimensionering av utbildningsplatser och ämnesreformen kan endast säkras genom regional branschkunskap.

Med tanke på det fortsatt höga söktrycket välkomnar vi de två nya utbildningar som startar under 2025, vilket gör att antalet gymnasieskolor med transportinriktning nu blir fler än 100. Ungdomar på Gotland och i Ljusdal kommer att enklare nå sina yrkesdrömmar samtidigt som samhället kan se till att viktiga transporter sker.

Lena Törnstrand
Projektledare, TYA

OM SKOLLEDARRAPPORTEN 2024/2025

I dag bedriver 99 svenska gymnasieskolor transportinriktningen. Av dem var det 94 skolor (70 kommunala, 1 regionägd och 23 antingen privata eller friskolor) som besvarade enkäten. Undersökningen genomförs årligen av TYA.

Fortsatt högt söktryck till transportprogrammet

Antalet sökande till Fordons- och transportprogrammet är fortsatt högt, även om det går att ana ett något utplanande söktryck.

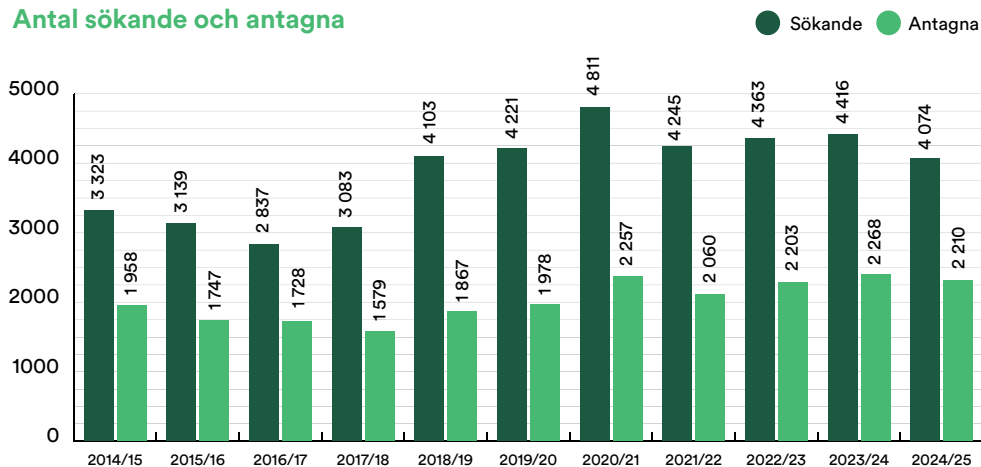
I genomsnitt är det 2 sökande per plats. Liksom ifjol hade Blekinge län och Värmlands län ett högt söktryck med 3,5 respektive 2,5 sökande per plats, medan Hallands län för första gången också rapporterade ett mycket högt söktryck med 3 sökande per plats. För ungdomarna i dessa tre län blir det extra svårt att genomföra sina yrkesdrömmar.

2 210

Så många antogs till inriktning transport.

Antal sökande och antagna

Söktryck och andel tjejer per län

Län	Sökande	Antagning åk 2 *	Ratio sökande **	Andel tjejer %***
Blekinge	63	18	3,5	50 %
Dalarna	228	130	1,8	35 %
Gävleborg	142	101	1,4	31 %
Halland	196	65	3,0	51 %
Jämtland	173	88	2,0	34 %
Jönköping	222	115	1,9	37 %
Kalmar	171	112	1,5	25 %
Kronoberg	77	71	1,1	34 %
Norrbottn	232	108	2,1	33 %
Skåne	409	249	1,6	27 %
Stockholm	265	165	1,6	25 %
Södermanland	121	60	2,0	32 %
Uppsala	131	65	2,0	34 %
Värmland	328	133	2,5	38 %
Västerbotten	170	115	1,5	38 %
Västernorrland	159	84	1,9	45 %
Västmanland	121	52	2,3	33 %
Västra Götaland	548	300	1,8	29 %
Örebro	171	90	1,9	36 %
Östergötland	147	89	1,7	35 %
TOTALT OCH SNITT	4 074	2 210	1,84	33 %

Fotnot: Gotlands län är inte representerat i listan då det inte finns någon transportskola i länet.

* Antal antagna inriktning transport.

** Genomsnittligt antal sökanden per plats.

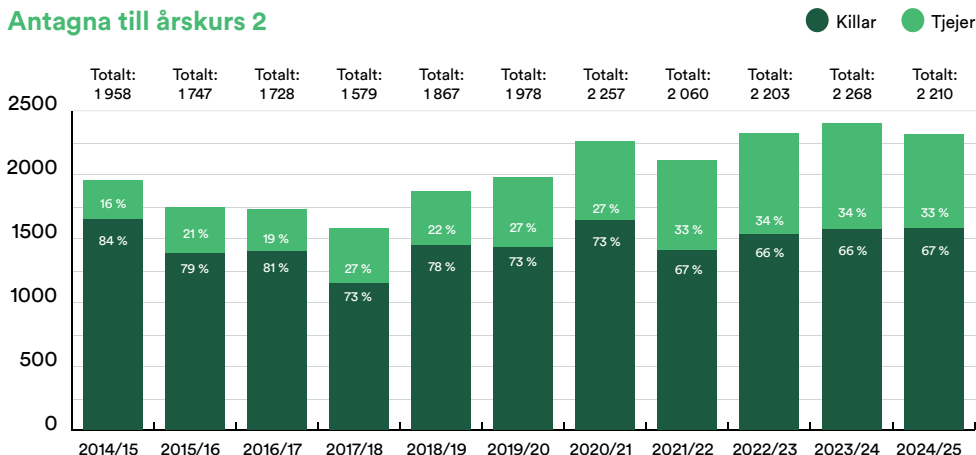
*** Andel tjejer på inriktning transport.

Jämnare könsfördelning över tid

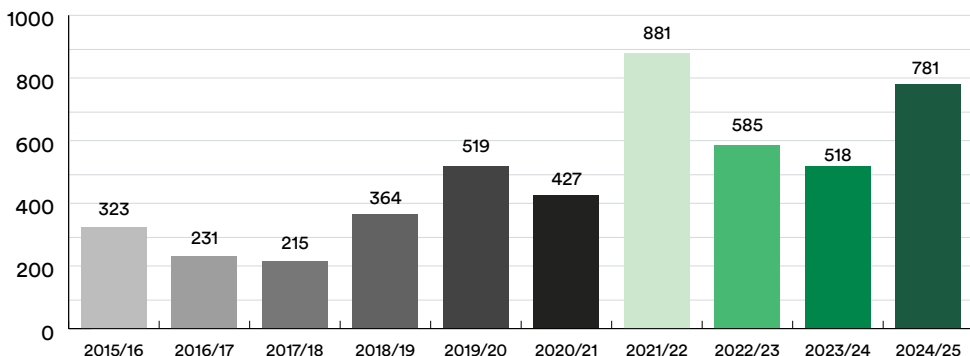
Den långvariga och tydliga trenden med en allt jämnare könsfördelning bland eleverna på inriktning transport bröts 2024. Bland de antagna till inriktningen var 33 procent tjejer, vilket kan jämföras med 34 procent 2023.

Könsfördelningen varierar dock mellan länen, där Blekinge län och Hallands län visade en helt utjämnad könsfördelning med ett 50/50-förhållande mellan tjejer och killar.

Antagna till årskurs 2

Antagna till vuxenutbildning

Antalet antagna till gymnasieskolornas vuxenutbildningar inom fordon och transport ökade från 518 vuxna elever 2023 till 781 vuxna elever 2024. Ökningen är positiv,

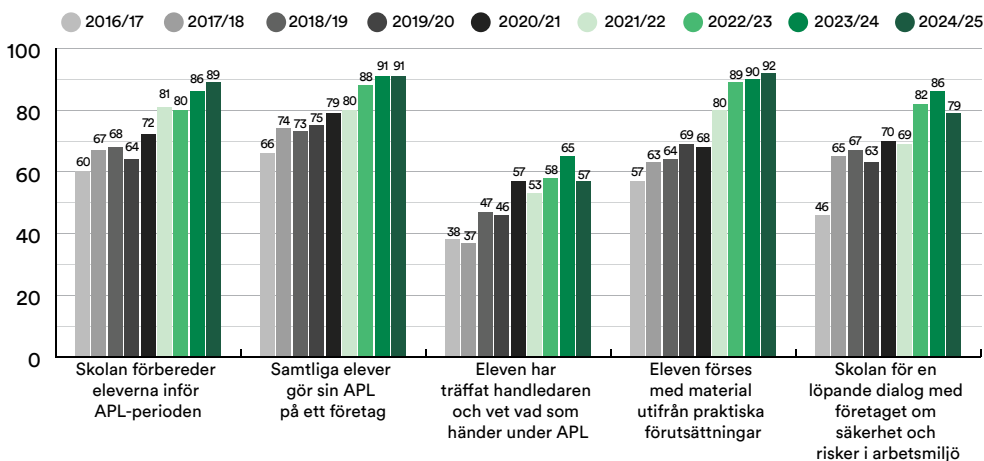
eftersom vuxenutbildningar i gymnasieskolans regi ofta har högre kvalitet och är mer kostnadseffektiva än skolor med enbart vuxenutbildning.

Stigande kvalitet på APL

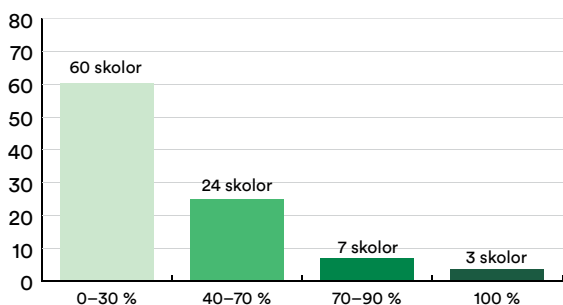
Över tid har skolorna utvecklat sitt arbete med arbetsplatsförlagt lärande (APL), vilket är viktigt för att öka kvaliteten på utbildningen och elevernas anställningsbarhet. Positivt är att eleverna i allt högre grad bedöms vara förberedda och har fått praktiska förutsättningar för att genomföra APL.

Däremot är det fortsatt få skolor som säkerställer att alla elever får en handledare med någon form av handledarutbildning. Vi ser också en svag nedgång i hur många skolor som regelbundet diskuterar risker med företagen inför elevernas APL.

Skolorna om sitt arbete med arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Skolornas användande av utbildade handledare

FRÅGA

Av de APL-handledare ni använder, hur många har någon typ av handledarutbildning?

FAKTA OM APL

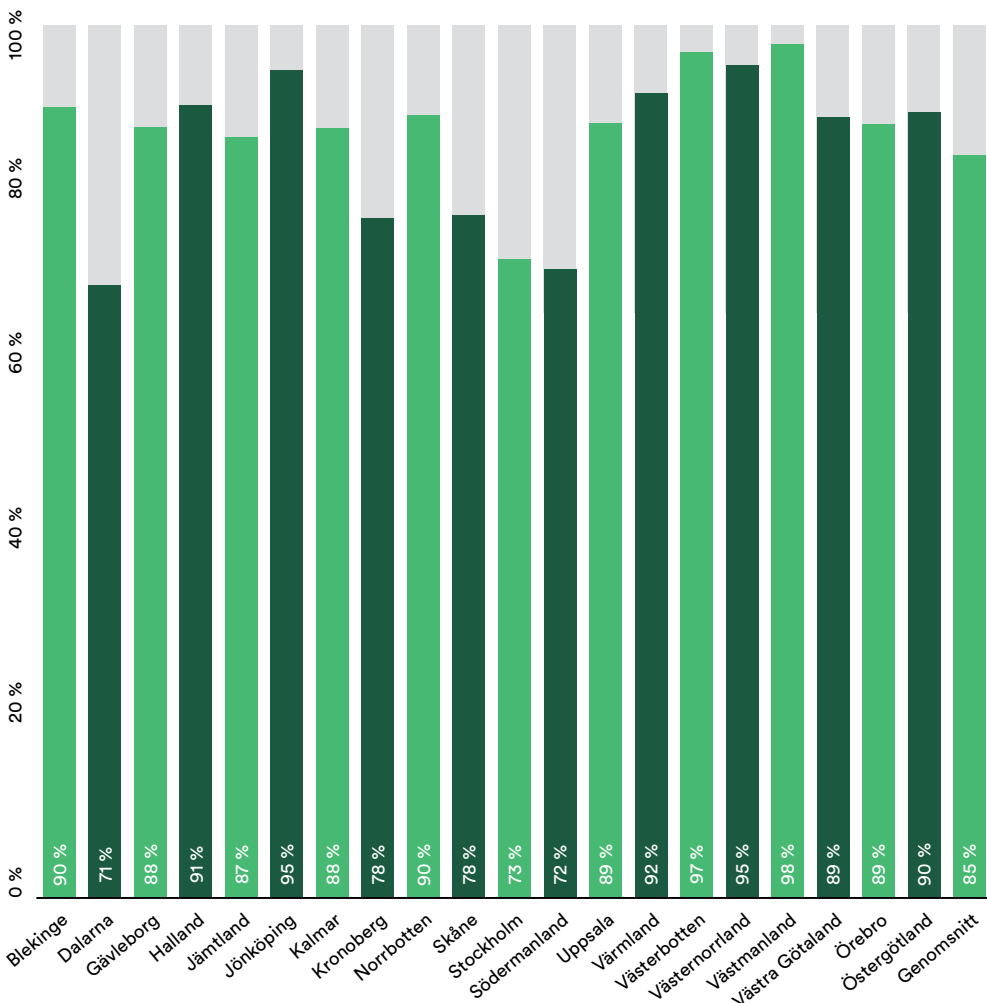
Minst 15 veckor av gymnasieutbildningen, och en stor del av vuxenutbildningen, sker genom arbetsplatsförlagt lärande, det vill säga praktik på företag. Syftet är att yrkesutbildningarnas kvalitet, djup och verklighetsförankring ska vara såpass bra att eleverna blir anställningsbara direkt efter examen.

Hög andel får jobb som lastbilschaufför

Det är tydligt att eleverna på transportinriktningen snabbt kommer in på arbetsmarknaden och att fler når grundläggande behörighet. Av avgångseleverna 2024 fick 85 procent en anställning som lastbils-

chaufför direkt efter examen, en ökning från föregående år. Statistiken visar också att allt fler elever tar CE-körkort, det vill säga körkort för lastbil och släp.

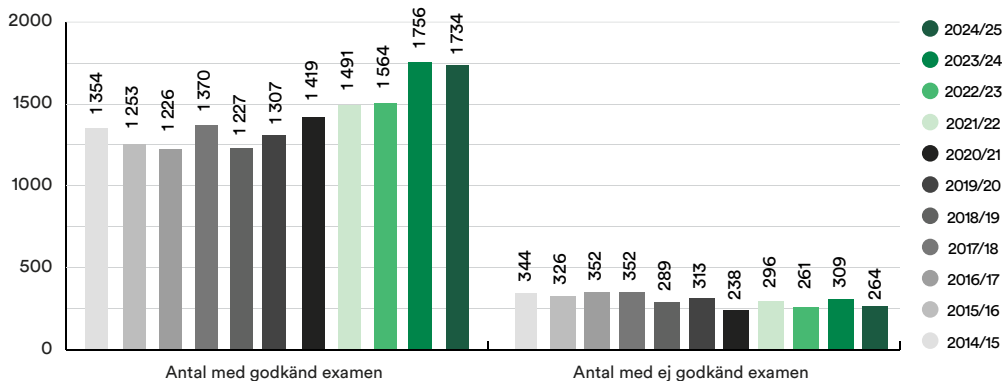
Andel i jobb efter årskurs 3 per län

Fotnot: 7 skolor omfattas inte av statistiken eftersom de inte inkommit med data i frågeställningen.

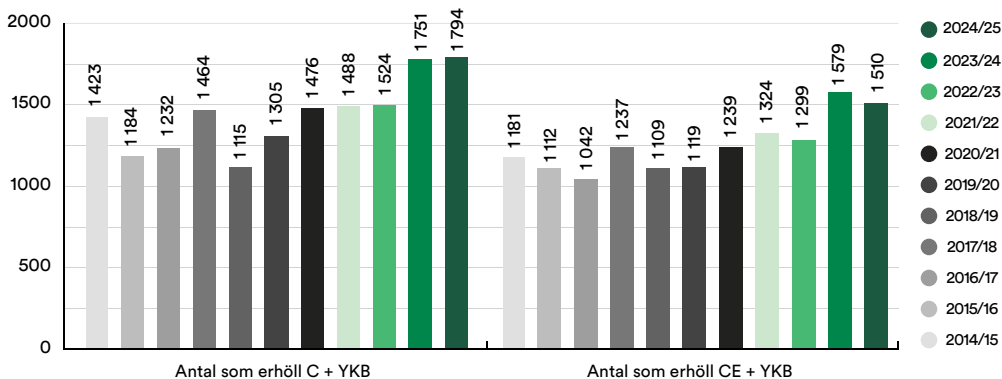
Examen

Andelen elever som tar gymnasieexamen från inriktning transport ligger fortsatt på höga nivåer. Efter två år med en examensgrad på 85 procent visar resultatet för 2024 en ökning till 87 procent. I antal elever innebär det att 1734 elever tog examen 2024, medan

264 inte gjorde det. Det här är en positiv trend jämfört med andra yrkesprogram, där Skolverkets senaste publikation *Betyg och studieresultat i gymnasieskolan år 2024* visar att examensgraden för elever på yrkesprogram minskar överlag.

Behörigheter årskurs 3

Nio av tio avgångselever gick ut med C-körkort och yrkeskompetensbevis (YKB) 2024, vilket är den högsta andelen sedan mätningarna började. Andelen elever som gick ut årskurs 3 med CE-körkort och YKB var 76 procent,

vilket är i paritet med resultaten från tidigare år. Den procentuella skillnaden i antalet elever som tar C-körkort och elever som tar CE-körkort har varit ungefär densamma över tid.

Stor framtidstro på transportprogrammet i Lycksele

“Min bild är att träffsäkerheten på Transportprogrammet är stor, eleverna stannar i branschen efter examen. På det sättet är denna relativt dyra utbildning samhällsekonomiskt motiverad”, säger rektor Camilla Persson.

Två dagar efter studenten 2024 hade samtliga transportelever på Tannbergsskolan i Lycksele börjat sommarjobba som lastbilschaufförer. En av framgångsfaktorerna är den goda relationen till branschen.

När hundra procent av eleverna klarar utbildningen och dessutom får jobb direkt, då har man gjort något rätt. Camilla Persson, rektor på Tannbergsskolan sedan 2020, framhåller den fina relationen till branschen.

– Vi har ett starkt samarbete här i Lycksele kommun. Företagen är intresserade, de kommer på våra programråd och de engagerar sig. Det är fantastiskt, säger hon.

Tannbergsskolan har också organiserat tiden för arbetsplatsförlagt lärande (APL) för att maximera elevernas chanser. Förutom två veckor i årskurs 1 så är all APL förlagd till årskurs 3.

– Vid det laget har de kommit en bit på C-körningen och kan vara med på fler moment på arbetsplatsen. Då får de en bättre chans att marknadsföra sig själva, säger Camilla Persson.

Det är inte heller svårt att hitta företag som vill ta emot APL-elever. Tannbergsskolan har ett väl utparbetat kontaktnät.

– Företagen ringer hit ibland och frågar om vi har några elever att skicka. De är väl medvetna om att APL-elever kan bli deras framtida kollegor, säger Camilla Persson.

FRAMGÅNGSRIKT LÄN

Vid fyra av fem gymnasieskolor i Västerbottens län fick samtliga elever jobb direkt efter studenten.

Åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen

Transportbranschen är avgörande för ett välfungerande samhälle. Politiska beslut och initiativ har aldrig varit viktigare. TYA har identifierat fem områden där beslutsfattare med stöd av branschen kan göra skillnad.

Öka antalet utbildningsplatser

Utbildningsplatserna behöver bli fler, både till gymnasiets transportprogram och vuxenutbildningen. Dimensioneringen av utbildningsplatserna behöver baseras på branschens reella behov samt planeras i samverkan med branschen.

Ökad samverkan

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen genomgår en ämnesreform som börjar gälla 1 juli 2025. Det är helt avgörande att branschen och skolan samverkar regionalt kring vilka ämnen som ska ingå i utbildningen för att säkra elevernas anställningsbarhet.

Skolans kompetensförsörjning

Utbildare behöver skapa ytterligare strategier för att säkra sin kompetensförsörjning av kompetenta yrkeslärare som gör att de både attraherar och behåller kompetens.

Stärkt attraktivitet

Bransch och skola behöver gemensamt motverka de föreställningar som finns bland unga och deras föräldrar kring yrkesutbildning. Genom att informera och bjuda in ungdomar och föräldrar till besök på skolorna kan vi uppvisa en framtidsbransch där människor kan utvecklas.

Långsiktiga och höjda statsbidrag

Politiska beslut krävs för att säkra en långsiktig och relevant finansiering av vuxenutbildningen och ge utbildare förutsättningar för att planera sin verksamhet, nyttja tilldelade statsbidrag samt säkra kompetens inom organisationen.

Tillsammans gör vi skillnad

TYA arbetar för att utveckla transportbranschen. Tillsammans med arbetsmarknadens parter säkrar vi kompetens och skapar trygga och hållbara jobb för nuvarande och kommande generationer.